

# TESTAMENT WŁASNORĘCZNY

JAK SPORZĄDZIĆ, BY BYŁ WAŻNY???

1

## WŁASNORĘCZNIE - W CAŁOŚCI !!

Testament musi być w całości sporządzony własnoręcznie.

Testament sporządzony na komputerze BĘDZIE NIEWAŻNY!!! Tak samo będzie jak jego treść napisze ktoś inny. Sam podpis testatora nie wystarczy. Wszystko trzeba napisać samemu - ręcznie.

2

## PODPIS !!

Testament musi zawierać własnoręczny podpis spadkodawcy. Bez podpisu testament również będzie nieważny!!

3

## DATA SPORZĄDZENIA

Testament powinien wskazywać kiedy został sporządzony. Brak daty może powodować, że testament będzie nieważny.

4

## KAŻDY PISZE SWÓJ TESTAMENT !

Nie można sporządzać wspólnych testamentów. Testament powinien zawierać rozporządzenie na wypadek śmierci tylko jednej osoby.

5

## INFORMACJA, ŻE TO TESTAMENT

Z testamentu musi wynikać, że intencją jego sporządzenia była rozporządzenie na wypadek śmierci. Nie musi być nazwy "testament", ale np. "ostatnia wola", "rozporządzenie na wypadek śmierci", "zapisy" czy "legat".

WWW.ROZWADOWSKA-KUCKA.PL

Obecnie powszechnie sporządza się testamenty u notariusza. Epidemia SARS-CoV-2 pokazała nam jednak, że warto wrócić "do korzeni". Testament można napisać bez notariusza.

## **w tekście linki do wzorów odręcznych testamentów.**

### **Sporządzenie testamentu w domu.**

Testament musi być sporządzony:

- własnoręcznie (!)
- pismem ręcznym (!).

TESTAMENT NIE MOŻE BYĆ SPORZĄDZONY NA KOMPUTERZE I WYDRUKOWANY!

TESTAMENTU NIE MOŻNA NAPISAĆ NA MASZYNIE ANI BRAJLEM!

TESTAMENTU NIE MOŻNA NIKOMU PODYKTOWAĆ !

Pisząc o własnoręczności sporządzenia testamentu specjalnie używałam wykrzykników. Najczęstszą przyczyną nieważności testamentów sporządzonych osobiście jest to, że spadkodawca nie napisał testamentu ręcznie, a tylko go podpisał. Testament wydrukowany na komputerze, napisany na maszynie do pisania albo podyktowany sąsiadce nie wywoła żadnych skutków prawnych. Ustawodawca wprowadził wymóg sporządzenia całego testamentu pismem ręcznym i ma to swoje uzasadnienie. Tak sporządzony testament dużo trudniej jest podrobić. Dużo trudniej jest również zmusić kogoś do napisania dłuższego tekstu.

### **Testament musi być własnoręcznie podpisany.**

Podpis powinien znajdować się na końcu dokumentu !

Testament bez podpisu spadkodawcy jest nieważny. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia z dnia 9 maja 1995 r. III CZP 56/95 wskazał, że podpisanie testamentu własnoręcznego przez spadkodawcę:

- a. świadczy o tym, że osoba sporządzająca testament miała wolę i świadomość testowania,
- b. pozwala zidentyfikować osobę spadkodawcy,
- c. jest wyrazem tego, że spadkodawca złożył oświadczenie woli w całości, że sporządzone pismo jest ukończonym testamentem.

Podpis jest na tyle ważny, że nawet osoba sporządzająca testament własnoręczny, która w jego treści wymienia swoje imię i nazwisko przed rozrządzeniem majątkiem, nie dopełnia obowiązku podpisania testamentu.

Samo wskazanie *"Ja Janina Kowalska sporządzam testament..."* bez podpisu na końcu nie wystarczy. Bez podpisu nie będzie można stwierdzić, czy spadkodawca testament ukończył, czy nie rozmyślił w trakcie jego pisania. Tak długo, dopóki sporządzający testament nie złożył swojego podpisu, teoretycznie mógł dodać inne oświadczenia woli, które w istotny sposób mogły modyfikować całą treść tej ostatniej woli.

## **Testament musi być opatrzony datą.**

Z testamentu musi wynikać kiedy został sporządzony. Brak daty co do zasady powoduje nieważność testamentu, chyba że nie ma wątpliwości co do zdolności spadkodawcy do sporządzenia testamentu, treści testamentu oraz wzajemnego stosunku kilku testamentów.

Data jest ważna dlatego, że na różnych etapach życia nasze pismo się zmienia. Brak daty może powodować nieważność testamentu np. gdy spadkodawca powołał do całości spadku swoją żonę (nie pisząc jej imienia ani nazwiska), a przed śmiercią kilka razy się rozwiódł i kilka razy się żenił. Data wskazuje, którą z żon miał na myśli. Brak daty spowoduje nieważność testamentu, gdy spadkodawca sporządził ich kilka i nie wiadomo, który z nich jest najnowszy.

## **Każdy pisze swój testament.**

Ustawodawca nie dopuścił możliwości wspólnych testamentów. Testament sporządzony wspólnie przez małżonków czy kochanków będzie nieważny. Nie wyklucza to testamentów wzajemnych tj. mąż powołuje do spadku żonę, a w swoim testamencie powołuje do spadku męża. Ale testament każdy sporządza swój.

## **W testamencie do spadku powołać można tylko osobę żyjącą.**

Spadkobiercą testamentowym może być tylko osoba, która w dacie otwarcia spadku żyje. Jeśli jedyny spadkobiercą testamentowy umiera wcześniej albo w tym samym momencie co spadkodawca, nie dziedziczą jego dzieci, ale dochodzi do spadkobrania ustawowego. Jeśli spadkobierców testamentowych jest więcej, udział pozostałych się zwiększy.

Przykład: *Janina Kowalska powołuje do spadku w całości swoją córkę Klarę. Obie giną jednak jednocześnie w wypadku samochodowym. Spadek nie przechodzi automatycznie na jedyną córkę Klary, a wnuczkę Janiny. Jeśli Janina chciałaby, żeby w takim wypadku dziedziczyła wnuczka, powinna to wskazać w treści testamentu wykorzystując tzw. podstawienie. Wystarczyłoby, żeby napisała *Gdyby Janina Kowalska nie chciała lub nie mogła po mnie dziedziczyć, to w jej miejsce powołuję do spadku moją wnuczkę Klarę Kowalską.**

## **Jak powołać kogoś do spadku.**

W przypadku testamentu własnoręcznego nie ma możliwości zapisania konkretnym osobom konkretnym przedmiotów np. kompletu sztucców synowi, a motoroweru córce albo domu małżonkowi, a mieszkań dzieciom. Sąd i tak będzie musiał orzec w jakich ułamkach doszło do powołania do spadku wyceniając majątek i jego proporcje. Aby nie komplikować, najlepiej już w testamencie określić udziały spadkowe każdego, kogo chcemy powołać do spadku.

Przykład: [testament, w którym spadkodawca powołał do spadku bratanka i bratanicę.](#)

Jeśli chcemy już w testamencie w sposób wiążący określić, co komu ma przypaść musimy iść do notariusza i w testamencie notarialnym wykorzystać instytucję zapisu windykacyjnego.

## Testament a zachówek.

Fakt, że spadkodawca nie powołał kogoś w testamencie (np. któregoś z dzieci), nie oznacza jeszcze, że ta osoba nie będzie mogła się ze spadku niczego domagać. Nawet jeśli spadkobierca pominie w testamencie swoje dzieci (a gdy dzieci nie żyją wnuki i prawnuki) małżonka oraz rodziców (tzw. testament negatywny) nie oznacza, że te osoby nie mogą domagać się zachowku.

Jeśli spadkobierca chce, żeby np. małżonek albo któreś z dzieci nie mogło domagać się od spadkobierców testamentowych musi skorzystać z instytucji wydziedziczenia. Ważne jest, żeby w testamencie wskazać konkretną przyczynę wydziedziczenia. Musi to być opisane szczegółowo np. *"Wydziedziczam mojego syna Adriana Nowaka z powodu uporczywego postępowania wbrew mojej woli, w sposób spreczny z zasadami współżycia społecznego tj.: nadużywanie alkoholu, wielokrotnie upijanie się w moim miejscu zamieszkania, wielokrotne wywoływanie awantur pod wpływem alkoholu, w których czasie używał wobec mnie słów uznawanych za obelżywe, zniesławianie nazywając mnie złodziejem, wielokrotne sprawianie przykrości, naruszenie mojej nietykalności cielesnej poprzez uderzenie mnie dwukrotnie w twarz, grożenie mi pozbawieniem życia oraz uporczywego niedopełniania wobec mnie obowiązków rodzinnych, zerwanie kontaktów rodzinnych, brakiem zainteresowania moim stanem zdrowia, brakiem wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz w czasie mojego pobytu w szpitalu".*

Pamiętaj, jeśli chcesz kogoś wydziedziczyć napisz szczegółowo dlaczego. Samo wskazanie, że wydziedziczam syna nie wystarczy.

Uwaga: wydziedziczenie syna, nie powoduje, że zachowku nie mogą domagać się jego dzieci, a wnuki spadkodawcy!

## Jak napisać testament z wydziedziczeniem?

Zobacz wzory testamentów z wydziedziczeniem. Pamiętaj zawsze testament napisz sam i jeśli kogoś wydziedziczać podaj szczegółowo dlaczego.

[Testament z wydziedziczeniem.](#)

## **Testament z wydziedziczeniem i podstawieniem.**

### **Gdzie przechowywać testament?**

Testament można przechowywać u siebie w domu, można go też dać na przechowanie zaufanej osobie.

Zalecam Klientom przekazanie testamentu tej osobie, którą chcemy powołać do spadku. Będzie ona najbardziej zainteresowana tym, żeby po śmierci spadkodawcy ujawnić testament.

Można również zdeponować testament w Kancelarii Notarialnej. U notariusza można przechować nie tylko testament notarialny, ale także ten sporządzony własnoręcznie w domu. Notariusz wprowadzi wówczas testament do Notarialnego Rejestru Testamentów. W przypadku zdeponowania testamentu u notariusza mamy pewność, że testament nie zaginie.

### **Kiedy testament jest nieważny?**

Przykłady sytuacji, w których testament jest nieważny:

1. gdy nie został napisany własnoręcznie, a np. wydrukowany,
2. gdy nie zawiera podpisu,
3. gdy nie ma daty, a spadkodawca sporządził kilka testamentów,
4. gdy został sporządzony w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli (np. przez osobę chorą psychicznie),
5. gdy został sporządzony pod wpływem groźby,
6. gdy został sporządzony pod wpływem błędu uzasadniającego przypuszczenie, że gdyby spadkodawca nie działał pod wpływem błędu, nie sporządziłby testamentu tej treści,
7. gdy został sporządzony wspólnie z inną osobą,
8. gdy został sporządzony przez osobę niepełnoletnią.

### **Podatek od spadku.**

Sporządzając testament nie można zapominać, że z dziedziczeniem wiążą się również obowiązki podatkowe. Co prawda nie będzie to już problem spadkodawcy, ale warto uprzedzić o tym osoby, które chcemy powołać do spadku, szczególnie jeśli to dalsza rodzina lub osoby formalnie obce. Ma to np. ogromne znaczenie w przypadku konkubentów, którzy pod kątem podatkowym są dla siebie obcymi osobami. Takie osoby mogą jeszcze skorzystać z tzw. ulgi mieszkaniowej. Jednym z jej warunków jest jednak zawarcie tzw. umowy o opiekę z podpisami notarialnie poświadczonymi.

Więcej o podatku od spadków i darowizn przeczytasz w artykule:

[Co zrobić, by nie płacić podatku od spadków i darowizn?](#)

adw. Marta Rozwadowska - Kucka

Potrzebujesz więcej informacji skontaktuj się z [Kancelarią](#).

Możesz także skorzystać z [Pomocy prawnej online](#).

**Jeśli to, co napisałam było dla Ciebie pomocne polub moją stronę na Fb lub udostępnij artykuł.**

Dzięki temu będę wiedziała, jakie teksty są przydatne dla czytelników. Jeśli coś jest niejasne, pozostaw komentarz.